

Hållplatshandboken

– riktlinjer för utformning av hållplatser

Innehåll

Hållplatshandboken	1
Hänvisningar till dokument	3
Inledning	3
Vad är en hållplats?	3
Västra Götalandsregionen	4
Västtrafik	4
Västfastigheter Bygg och Förvaltning	4
Trafikverket	4
Kommuner	5
Enskild väghållare	5
Trafikföretag	5
Resenärsperspektivet	6
Utformning utifrån resenärsperspektivet	6
Tillkomsten av en ny hållplats	7
Namngivning av hållplatser	8
Hållplatslägen med lägesbeteckning	8
Hållplatsens utformning	9
Belysning på hållplatsytan	9
Trygga och säkra hållplatser	9
Tillgänglighet utifrån funktionshinderperspektiv	9
Hållplatsutrustning	10
Väderskydd och dess invändiga utrustning	11
Specialutformade väderskydd	13
Informationspelare/stativ	13
Möblering av hållplats	14
Anläggningar	15

Resenärsinformation	16
Analog resenärsinformation	16
Digital resenärsinformation	16
Större informationsplatser	16
Extra skyltning av bytespunkter	16
Cykelparkering	17
Placering och utformning	17
Bedömningsmodell för behov av antal	17
Drift och underhåll	20
Anropsstyrd trafik	21
Närtrafik	21
Anropsstyrd linjelagd trafik	22
Flexlinjer	22
Klassificering av hållplats	23
Klassificering av hållplatslägen	24
Utrustning	25
Hållplatsinformation	26
Klassificering av hållplatsområden	27
Ändhållplats	28
Övriga funktioner och ytor	28
Statlig medfinansiering	29
Vad är statlig medfinansiering?	29
Vem kan söka statlig medfinansiering?	29
Referenser	31

Hänvisningar till dokument

I den här handboken finns flera hänvisningar till dokument som antingen kan begäras ut eller som finns tillgängliga på nätet. En lista över dessa dokument, tillsammans med information om var du hittar dem, finns i referenser på sista sidan i dokumentet.

Inledning

Hållplatshandboken för Västra Götaland beskriver hur en hållplats bör utformas, utrustas och möbleras inom Västtrafiks trafikområde. Syftet är att skapa en enhetlig standard som gynnar resenärerna genom ökad tydlighet, tillgänglighet och komfort. Målet är att höja kundnöjdheten och få fler att välja kollektivtrafiken.

Handboken riktar sig främst till projektörer hos väghållare samt interna medarbetare inom Västra Götalandsregionen. Den omfattar samtliga hållplatser i regionen, med undantag för tågtrafiken. För stationsmiljöer och tågstationer ansvarar Trafikverket. Handboken behandlar inte byggregler, föreskrifter och allmänna råd om egenskapskrav för vägar, gator och spårvägar.

Hållplatsernas utformning ska aktivt stödja Västtrafiks vision om att hållbart resande är normen och stärka vår affärsidé: att göra det enkelt, attraktivt och självklart att resa hållbart.

Alla delar av hur vi på Västtrafik uttrycker oss är viktiga för hur vi vill uppfattas. Vår varumärkesprofil är ett strategiskt verktyg för att vi ska uppnå våra affärsmål. Att våra hållplatser håller en hög och enhetlig kvalitet är en viktig del av vårt varumärke och våra kunders upplevelse av resan.

Vad är en hållplats?

En hållplats är en plats där resenären väntar och/eller gör ett byte i kollektivtrafiken. Det kan finnas flera kollektivtrafikslag i anslutning till hållplatsen - buss, spårvagn, båt, tåg, cykel eller andra mobilitetstjänster. Västtrafik erbjuder hållplatser för linjelagd trafik men även för anropstyrd trafik. Västtrafiks hållplatser varierar i både storlek och utrustningsnivå. Hållplatsen kan vara en stor bytespunkt med flera hållplatslägen, med eller utan byggnader såsom perrongtak, resecentrum eller vänthall. Hållplatsen kan vara liten med ett hållplatsläge och endast en stolpe. Pendelparkeringar och cykelparkeringar kan finnas på eller i anslutning till hållplatsen.

Ansvar och roller

Vi är flera aktörer som har ett gemensamt ansvar för att infrastrukturen kring våra hållplatser fungerar. Vi behöver samverka i samtliga skeden, från planering och byggnation till drift och eventuell avveckling.

Västra Götalandsregionen

Västra Götalandsregionen har ansvar för att ta fram övergripande målbilder och strategier för Västtrafiks kollektivtrafik, ex. trafikförsörjningsprogrammet. Det är också Regionen som beslutar om budget och större investeringar så som större hållplatser och resecentrum.

Västtrafik

Västtrafiks uppdrag är att på bästa sätt utveckla kollektivtrafiken utifrån Västra Götalandsregionens trafikförsörjningsprogram. I detta ingår att bedöma behovet av hållplatser och samråda med väghållaren om placering och utformning (väghållaren är den som äger, ansvarar för och underhåller vägen). Västtrafik genomför även investeringar i egna anläggningar. Västtrafik ska dessutom verka för att den lokala och regionala trafiken är tillgänglig för alla resenärsgupper. Västtrafik ansvarar för att besluta om och beställa vilken utrustning som ska finnas. Västtrafik kör kollektivtrafik i 49 kommuner, och hållplatsansvaret omfattar alla utom Kungsbacka, där ansvaret ligger hos Hallandstrafiken.

Västfastigheter Bygg och Förvaltning

Västfastigheter Bygg och Förvaltning är en enhet inom förvaltningen Fastighet, stöd och service (FFSS), som ingår i Västra Götalandsregionen. I samråd med Västtrafik ansvarar enheten för möblering av hållplatser och deltar aktivt i hela processen – från idéstadiet till förvaltning. Enheten erbjuder teknisk support kring hållplatsutrustning och bistår med rådgivning i frågor som rör utformning. I vissa fall projekterar Västfastigheter Bygg och Förvaltning hela byggnationen eller upprustningen av en hållplats. Om väghållaren inte tillhandahåller viss utrustning, kan enheten exempelvis bidra med cykelpollare och cykeltak. Västfastigheter Bygg och Förvaltning, som i hållplatshandboken benämns enbart Västfastigheter, äger hållplatsutrustningen och ansvarar även för drift och underhåll.

Trafikverket

Trafikverket är väghållare i flera delar av Västra Götalandsregionen och har ett samlat ansvar för ett miljöanpassat vägtransportsystem med höga krav på trafiksäkerhet. Trafikverket ska medverka vid utformning av hållplatser inom sitt väghållningsområde och ansvarar för projektering och byggande av dem. Trafikverket ger även tillstånd för nya hållplatsers placering och utrustning. Trafikverket äger och underhåller plattformar längs järnvägarna. Trafikverket kan tillhandahålla cykelpollare och cykeltak och ansvarar i så fall för drift och underhåll av denna utrustning. Trafikverket ansvarar även för drift och underhåll av markytan inom sitt väghållningsområde, inklusive bortförsel av skrotcyklar.

Kommuner

Kommunerna är, precis som Trafikverket, väghållare och ansvarar ofta för det lokala gatunätet. I Göteborg och Mölndal är Göteborgs stad även ansvarig för spårvagnsnätet och därmed också spårinnehavare. När en kommun är väghållare eller spårinnehavare ansvarar den för projektering och byggnation av nya hållplatser, i nära samråd med Västtrafik och Västfastigheter. Spårvagnshållplatser ska utformas enligt gällande banstandard och följa riktlinjerna i Göteborgs Stads Tekniska handbok. Kommunen kan även tillhandahålla cykelpollare och cykeltak och ansvarar då för drift och underhåll av dessa. Kommunerna ansvarar även för drift och underhåll av markytan inom sitt väghållningsområde, inklusive bortförel av skrotcyklar.

Enskild väghållare

(privata aktörer, samfälligheter, delägarförvaltningar, organisationer)

Om Västtrafik kör trafik längs en enskild väg eller över privat mark kan det finnas anledning att ha anlägga en hållplats även där. Ofta har enskilda väghållare begränsade resurser och kompetens för att som exempelvis Trafikverket och kommuner, arbeta med projektering och byggnation. Det är därför viktigt att kommunen och Trafikverket (beroende på avtalsförhållande) stöttar och hjälper till både ekonomiskt och med utformning vid nybyggnation av en hållplats om den ligger på enskild väg.

Trafikföretag

Trafikföretagen kör kollektivtrafiken på uppdrag av Västtrafik. Trafikföretagen har expertis i trafiksäkerhet och utformning och är viktig samverkanspart i utformningen av hållplatser. Tabellen till höger visar vem som ansvarar för vad och i vilken omfattning.

Del av hållplatsen	Ansaret omfattar	Ansvarar
Utformning	Utformning, typ av hållplats samt möblering.	Västtrafik och väghållaren
Kör- och resenärsytor (utanför hållplatsutrustningen)	Projektering, byggnation, renhållning, snöröjning, halk-bekämpning, drift och underhåll.	Väghållaren
Allmän belysning (gatu-belysning)	Renhållning, drift och underhåll, elabonnemang.	Väghållaren
Väderskydd, informationsbärare och annan hållplatsutrustning som ägs av Västfastigheter	Utplacering, renhållning, drift och underhåll. Snöröjning av väderskydd.	Västfastigheter
Belysning i väderskydd	Armatyr, utrustning, drift och underhåll.	Västfastigheter
Elanslutning till väderskydd	Projektering, elabonnemang, drift och underhåll.	Väghållaren, Västfastigheter och Västtrafik
Realtidsskyltar	Utplacering, renhållning, drift och underhåll.	Västtrafik
Elanslutning till realtidsskyltar	Projektering, elabonnemang, drift och underhåll.	Väghållaren och Västfastigheter
Namngivning	Namn på hållplats.	Västtrafik och väghållaren
Plantering	Anläggning, renhållning-skötsel samt drift och underhåll.	Väghållaren

Resenärsperspektivet

Det är en demokratisk rättighet att kunna röra sig fritt och verka i samhället. Resenärernas behov ska genomsyra planering, utförande och utveckling av Västtrafiks verksamhet. Det är därför viktigt att ha en stor lyhördhet för vad som är viktigt för de som vill resa med kollektivtrafiken. Det gäller inte minst de av oss som har särskilda behov - som barn, äldre och resenärer med funktionsnedsättningar.

Utformning utifrån resenärsperspektivet

Hållplatserna bör utformas så att de känns:

Trygga

- Hållplatsen bör utformas på ett sätt så att resenären har uppsikt över omgivningen. Tillgängliga utgångar måste finnas, medan trånga passager och inträngda hörn bör undvikas.
- Hållplatsen bör vara väl upplyst, alla timmar på dygnet.
- Det ska finnas all den information som resenären behöver för sin resa.

Attraktiva

- Hållplatsen bör vara hel och ren.
- Hållplatsen kan erbjuda sittplats och väderskydd samt eventuellt annan typ av service.

Tillgängliga

- Hållplatserna bör utformas på ett sätt som möjliggör för så många som möjligt att resa, även de med särskilda behov.

Tillkomsten av en ny hållplats

Det är flera parter som samverkar i planering och byggnation av nya hållplatser. Ett behov av en ny hållplats kan inkomma till Västtrafik internt från trafik- och samhällsplaneringen eller externt från kunder, förare och andra parter. Om Västtrafik bedömer att en ny hållplats behöver anläggas, planeras projektet tillsammans med väghållaren och Västfastigheter. Västtrafik bestämmer vilken utrustning som ska finnas på den aktuella hållplatsen och Västfastigheter ansvarar för att möbleringen blir utförd.

Kom ihåg vid projektering och planering!

- Projektledare eller projektör ska vid planering och projektering av hållplatsens utformning och utrustning ha löpande kontakt med Västtrafik och/eller Västfastigheter samt berörd väghållare.
- Relevanta bygghandlingar ska granskas och godkännas av Västtrafik i god tid innan upphandling av entreprenör eller byggstart. Detta för att säkerställa att utformningen fungerar för avsedd trafik och uppfyller ställda krav och riktlinjer.
- För omfattande projekt som kan komma att få mycket stor påverkan på kollektivtrafiken ska Västtrafiks trafiksamordning kontaktas i tidigt planeringsskede.

Kontakter för projektering och planering nås på trafikutveckling@vasttrafik.se eller kommun@vasttrafik.se.

Kom ihåg inför och under byggskedet!

- Projekt eller Entreprenör ska ha löpande kontakt med Västtrafik och/eller Västfastigheter både vid planering inför, samt under, byggskedet.
- För att Västtrafik ska hinna informera resenärer och förbereda trafikomläggningar ska Västtrafiks trafiksamordning kontaktas.
 - 20 dagar före byggstart, eller när planer för tillfällig TA skickas in för granskning, om arbetena kommer att påverka kollektivtrafikens prioriterade nät eller kräver trafikomläggning.
 - 10 dagar före byggstart, eller i samband med starttillstånd, om arbetena kommer att påverka kollektivtrafik, hållplatser, eller kollektivtrafikens övriga körvägar.
- Kontakta Västtrafik och/eller Västfastigheter för att samråda kring avrop av permanent hållplatsutrustning i god tid innan utrustningen ska installeras.
- Bjud in Västfastigheter och vid behov även Västtrafik innan slutbesiktning och i god tid före trafikstart, för ett godkännande av hållplatsen.

Västtrafiks trafiksamordning nås på mejladressen trafiksamordning@vasttrafik.se

Läs mer om våra interna byggprocesser i dokumentet: "Bygga nytt bygga om för hållplatsprojekt under 5 mnkr".

Namngivning av hållplatser

När en ny hållplats planeras ska den namnges med hållplatsnamn och lägen. För att underlätta orienteringen för resenärerna ska detta skyltas tydligt innan hållplatsen tas i bruk. Västtrafik beslutar om hållplatsnamnen i alla kommuner förutom i Göteborg och Mölndal. Inför varje namnsättning förs alltid en dialog med den berörda kommunen för att säkerställa att namnet passar in i den geografiska kontexten.

Vid namngivning av en hållplats tänker Västtrafik på följande:

- Hållplatsen ska inte namnges efter ett företag eller en förening. Detta för att ett företag exempelvis kan flytta.
- Om hållplatsen ligger längs en lång väg ska den namnges efter den närmaste tvärgatan, och inte efter vägen den ligger på.
- Namnet bör spegla platsen, gärna med historisk förankring.

Hållplatslägen med lägesbeteckning

Ett hållplatsområde är hela hållplatsen med samtliga lägen, det vill säga både A- och B-läget samt eventuella ytterligare lägen. Hållplatslägena finns för att förtydliga för resenärer var på hållplatsområdet fordonet stannar och för att man ska kunna orientera sig på hållplatsen. Varje hållplatsläge skyltas med en lägesbeteckning. De vanligaste lägesbeteckningarna är bokstäver men det finns även andra varianter för lägesbenämningar. Hållplatsnamn och lägesbeteckningar ska placeras så att det syns tydligt, både nära och

på håll, gärna på hög höjd. Hållplatsnamnet och lägesbeteckningen ska ha samma utformning och placering oberoende av vilka trafikslag som trafikerar hållplatsen. För mer information om lägesindelning på hållplats, se dokumentet: "Namngivning av hållplatslägen – Riktlinjer".

Exempel på hållplatsområde.

Hållplatsens utformning

Vid projektering är det viktigt att anpassa både körytan och hållplatsytan efter de fordon som ska trafikera hållplatsen. Hållplatsen bör utformas med ett taktilt ledstråk för tillgänglighet samt ett gult hållmärke som markerar var fordonet ska stanna. De tillgänglighetskrav som gäller för hållplatsytan återfinns i dokumentet: "Riktlinjer för tillgänglighet på hållplats – med fokus på personer med funktionsnedsättning".

Belysning på hållplatsytan

Belysning bör finnas och kan bestå av allmänbelysning och/eller belysning från väderskydd och cykeltak. En jämn och god belysning på hållplatsen är viktig för att öka tryggheten och tillgängligheten. Det finns inga exakta luxvärden för ljus på hållplatserna, belysningen anpassas till den övergripande ljusbilden i området.

Trygga och säkra hållplatser

Trygga och säkra hållplatser är en av grundförutsättningarna för att kollektivtrafiken ska vara relevant och attraktiv. Vägen till och från hållplatsen är avgörande för att en god säkerhet ska kunna upprätthållas. Inom tätorter eller vägar där gång- och cykelbana finns i anslutning till hållplatsen så bör cykelparkeringen vara separerad från själva hållplatsläget för att undvika olyckor. Det är också viktigt att hållplatserna är väl synliga så att förarna lätt kan se väntande resenärer. För att säkerställa synligheten kan ett flertal åtgärder vidtas, exempelvis genom en genomtänkt placering av hållplatsen, god belysning, eller väl hållen växtlighet.

Tillgänglighet utifrån funktionshinderperspektiv

Att öka den fysiska tillgängligheten är nödvändigt för att personer med funktionsnedsättningar ska kunna resa i kollektivtrafiken. Tillgänglighetsanpassningar gynnar också många andra resenärer, exempelvis äldre, barn, personer med tillfällig skada och personer med bagage eller barnvagnar. I dokumentet: "Riktlinjer för tillgänglighet på hållplats – med fokus på personer med funktionsnedsättning" beskrivs hur Västtrafik vill att ansvariga parter ska arbeta för att skapa en tillgänglig kollektivtrafik där alla resenärer har likvärdiga möjligheter att resa med den allmänna kollektivtrafiken. I de fall när ansvaret är delat eller helt ligger på en annan huvudman ger riktlinjerna information om hur Västtrafik önskar att hållplatsen utformas. Riktlinjerna beskriver i detalj hur hållplatsen och dess möblering samt vägen till och från hållplats ska utformas för att fungera för personer med olika typer av funktionsnedsättningar.

Hållplatsutrustning

I detta kapitel redogörs för hållplatsens utrustning. Merparten tillhandahålls av Västfastigheter, men det finns undantag där väghållaren ansvarar. För ytterligare information, se tabell Utrustning sid 25.

Fristående utrustning på hållplatsen

Hållplatsskylt

En hållplatsskylt ska alltid finnas där väderskydd saknas. Den analoga skylten markerar hållplatsläget och ska placeras minst 2,2 meter upp på en stolpe, i linje med påstigningspunkten. Skylten ska visa hållplatsnamn och lägesbokstav. På vissa hållplatser utrustas stolpen även med en eller flera A3-kassetter för resenärsinformation.

Lägespelare

Lägespelaren är en större variant av hållplatsskylt som bör placeras på större hållplatser. Lägespelaren markerar hållplatslägen och bör placeras i linje med påstigningspunkten.

Pelaren ska visa hållplatsnamn och lägesbokstav. I vissa fall kan namn och lägesbeteckning vara bakgrundsbelysta. Det ska finnas möjlighet att sätta analog information i lägespelaren.

Hänvisningsskyltar

På vissa hållplatsområden behövs hänvisningsskyltar för att guida resenärer till hållplatslägen eller andra hållplatsområden. Läs mer om hänvisningsskyltar under kapitlet Resenärsinformation.

Utvändig bänk

Bänkar bör sättas upp i mån av plats och under förutsättning att de kan förankras säkert. Vid platsbrist kan sittbänkar ersättas med ståbänkar.

Skylt/dekal ”rökning förbjuden”

Alla hållplatslägen ska vara utrustade med minst en skylt/dekal ”rökning förbjuden”. Om väderskydd inte finns ska dekalen om förbud mot rökning placeras på hållplatsstolpen eller hållplatspelaren. Se dokument: Standard för märkning av hållplatser med ”rökning förbjuden”.

Räcke

Räcke ska finnas på de ställen där det krävs av trafiksäkerhetssynpunkt, exempelvis mellan plattform och väg, eller cykelbana, samt mellan spår.

Papperskorg

Papperskorgar kan placeras på hållplatsytan och ska vara funktionella och lätta att montera. Korgen ska vara försedd med ett skydd mot regnvatten. Tömning och drift av papperskorgar beskrivs under kapitlet ”Drift och underhåll”.

Närvaroindikatorer

På vissa hållplatser finns en närvaroindikator för att synliggöra att en rese- när vill åka med. Det finns olika typer av närvaroindikatorer. I vissa väderskydd tänds belysningen automatiskt med en rörelsedetektor. En annan variant är en reflexsnurra som sätts i rörelse av resenären. Reflexsnurran monteras på en stolpe i nåbar höjd. Det finns även en lampa som sitter monterad på en stolpe eller ett väderskydd, högt upp, väl synlig. Lampan tänds genom att resenären trycker på en knapp.

Väderskydd och dess invändiga utrustning

Väderskydd

Det är viktigt att resenären känner trygghet vid sin vistelse i väderskyddet. Väderskyddet bör vara belyst, transparent och utformat på ett öppet sätt med tillgängliga utgångar och utan trånga passager eller inträngda hörn. Väderskyddet bör placeras med öppningen mot platsen där fordonet stannar. Resenärer inne i väderskyddet ska kunna se när fordonet kommer, och föraren ska kunna se resenären. Antal, storlek och form på väderskydden varierar beroende på behov och utrymme på hållplatsen. Även utseendet varierar mellan olika fabrikat. Samtliga glas i väderskydden ska förses med kontrastmarkering enligt Västtrafiks grafiska riktlinjer.

Resenärer som är på väg mot väderskyddet eller står på hållplatsen och väntar ska lätt kunna se hållplatsnamn och lägesbokstav. Därför ska hållplatsnamn och lägesbeteckning placeras på väderskyddstakets gavlar och på takets framsida. Det ska vara enkelt att vid behov byta ut hållplatsnamnet och lägesbeteckningen.

Belysning i väderskyddet

En jämn och god belysning i väderskyddet är viktig för att öka tryggheten och tillgängligheten. Belysningen försörjs av el ifrån väghållaren alternativt solceller, elskåp eller batteri.

Informationstavla i väderskydd

Väderskyddet ska utrustas med en informationstavla med utrymme för minst sex stående A3-papper. Det ska vara enkelt att sätta upp och byta ut A3-papperna vid behov. Informationstavlan får inte placeras bakom sitt- och ståbänkar inne i väderskyddet utan ska vara tillgänglig för samtliga utan att sikten skymms.

Invändig bänk

Väderskyddet bör utrustas med en tillgänglighetsanpassad bänk med resningshandtag.

Skärm för realtidsinformation i väderskydd

På hållplatser med stort antal resande presenteras ofta realtidsuppdaterad trafikinformation på digitala skyltar inne i väderskydden. De digitala skyltarna kopplas på konstantström eller drivs av batteri. Västtrafik äger utrustningen och ansvarar för presenterad information, uppkoppling samt montage.

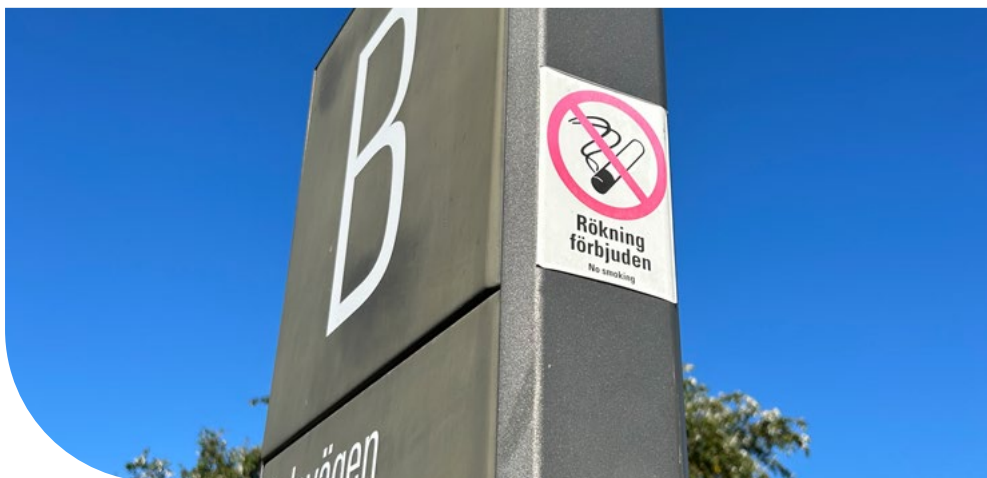

Reklam i väderskydd

På hållplatser där Västtrafik erbjuder reklamyta ska det finnas en reklamvitrin i väderskyddet. Reklamvitrinen placeras generellt i vänstra gaveln för att resenären ska kunna se när fordonet kommer, och föraren ska kunna se resenären. I vissa undantagsfall kan reklamen behöva sättas i bakre väggen av väderskyddet. Reklamvitrinerna är avsedda för analoga trycksaker enligt internationellt etablerad eurosized-standard (1185 *1750 mm) och är dubbelsidiga och bakgrundsbelysta. Det ska vara enkelt och säkert att byta ut reklamen och inget får monteras i vägen för reklamvitrinens luckor. I dagsläget presenterar Västtrafik endast analog reklam i väderskydd. Det är dock inte uteslutet att reklamytorna i framtiden kommer att uppgraderas till visning av digital reklam.

Förbudsskyltar väderskydd

Väderskydd ska ha skyltar för "Rökning förbjuden", "Affischering förbjuden" och "All skadegörelse polisanmäls".

Specialutformade väderskydd

På vissa hållplatser kan det finnas behov av att göra anpassningar av väderskyddet. Platsen kan vara extra utsatt för väder och vind, till exempel i kustnära lägen. Den kan också vara särskilt utsatt för vandalism eller ligga i en kulturminnesmärkt miljö. Anpassningarna kan vara av olika art såsom dörrar, infravärme, andra typer av glas, högre väggar som täcker hållrum eller att väderskyddet är av ett annat material än standard. I vissa skärgårdsmiljöer byggs stora träväderskydd som kallas skärgårdsskydd. Specialutformade väderskydd projekteras och byggs som ett eget objekt, det finns ej en upphandlad leverantör för dem. Anpassningar av väderskydd diskuteras med Västtrafik innan de projekteras.

Informationspelare/stativ

På hållplatser som är geografiskt stora med många hållplatslägen samt många angörande linjer kan det finnas behov av en informationspelare eller informationsstativ som samlar all information om kollektivtrafiken på hållplatsområdet.

Västtrafik beslutar om vilka hållplatser som ska utrustas med informationspelare/stativ och samråder med väghållaren om exakt placering.

Informationspelaren är med fördel dubbelsidig och kan innehålla både tryckta kartor eller A3-kassetter/informationstavlur för tidtabeller och olika typer och storlekar av digitala skyltar. De digitala skyltarna kopplas på konstantström. Västtrafik äger den digitala utrustningen och ansvarar för presenterad information, uppkoppling och montage.

Möblering av hållplats

Skisserna till höger visar grundprinciperna för standardmöblering och ledstråk på Västtrafiks buss- och spårvagnshållplatser. Exakt vilken utrustning och möblering en hållplats bör ha avgörs av hållplatsklassificeringen i kombination med platsens förutsättningar, men grundprinciperna för standardmöbleringen behöver följas i möjligaste mån.

En hållplats med normalutförande är vår vanligaste hållplatstyp, och här är stolpen/pelaren alternativt väderskyddet placerat längst fram på hållplatsen, i linje med påstigningspunkten. En hållplats med specialutförande kan t ex vara en spårvagns- eller stombusshållplats där resenärerna behöver spridas för påstigning i flera av fordonets dörrar, eller en hållplats där väderskyddet på grund av till exempel sikt- eller utrymmesskäl inte kan placeras längst fram på hållplats.

För utformning av detaljer och krav på måttsättning kan t ex "Göteborgs tekniska handbok" vara till hjälp. Denna omfattar även de specifika krav som gäller för spårvagnshållplatser.

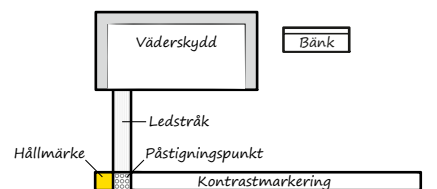

Normalutförande utan väderskydd

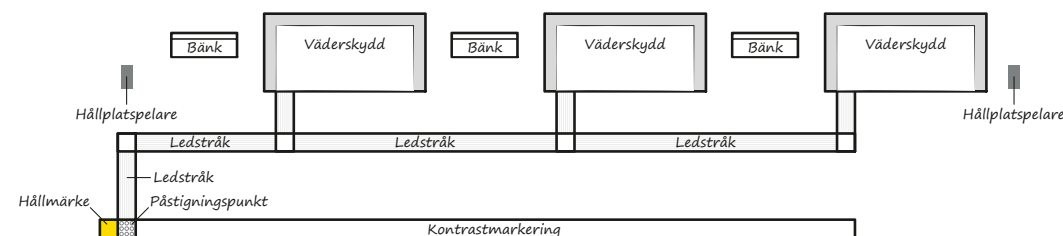
Normalutförande med väderskydd

Väderskyddet ska bära all information.

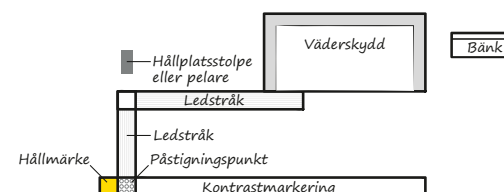

Spårvagn och/eller stomlinjehållplats

Väderskydd och bänkar sprids ut på hela hållplatslängden.

Specialutförande

Anläggningar

Kapitlet beskriver byggnader och större anläggningar som finns vid större hållplatser och bytespunkter.

Resecentrum

Ett resecentrum finns i möjligaste mån i anslutning till Västtrafiks största bytespunkter. I ett resecentrum finns det en vänthall med resenärsinformation, sittmöjligheter och toaletter. I vissa resecentrum finns även biljettförsäljning via ombud och annan resenärsservice.

Terminaler

Terminaler kan vara friliggande eller sammanbyggda med ett resecentrum. De kan utformas som byggnader, med hållplatstak eller helt utan tak. Vissa terminaler är dessutom utrustade med gater för fordon.

Vänthall

På vissa större hållplatser erbjuds möjlighet att vänta inomhus i en vänthall. I vissa fall finns även tillgång till toalett.

Pendelparkering

Möjligheter att parkera bil eller cykel vid hållplatsen underlättar bytet till kollektivtrafiken. Pendelparkeringar är en god service och behovet utreds från fall till fall tillsammans med väghållare och/eller kommun.

Resenärsinformation

Information till resenären är viktigt både före, under och efter resan. Den information som resenären behöver för sin resa och sitt byte finns vid hållplatslägena och i Västtrafiks reseplanerare. Skyltning och information på hållplats ska vara tillgänglig, tydlig och lättläst för alla.

Vilken resenärsinformation som behövs på en hållplats för att utföra en resa och byten, samt hur skyltning ska utformas och placeras återfinns i dokumenten "Analysmanual för bytespunkter", "Riktlinjer för tillgänglighet på hållplats", "En guide för hållplatsanslag" och "Grafiska riktlinjer för skyltar/hållplats".

Analog resenärsinformation

Vid ett hållplatsläge finns oftast tryckt resenärsinformation. De allra minsta hållplatslägena med få resande saknar ofta tryckt hållplatsinformation, eftersom det finns miljömässiga samt ekonomiska begränsningar. Det kan också finnas begränsningar gällande utrymme.

Informationen kan vara exempelvis tidtabeller, linjenätskartor eller information om biljettköp. Informationen ska presenteras och visas på ett tillgängligt sätt. Mer information om analog hållplatsinformation, och hur den sätts upp, finns att läsa i dokumentet: "En guide för hållplatsanslag". På Göteborgs och Mölndals spårvagnshållplatser ska det finnas information om linjenummer och destination på varje hållplatsläge.

Digital resenärsinformation

Digital information ska finnas vid hållplatslägen med många resande. På skyltarna visas information om aktuell tid för de närmaste avgångarna, eventuella förseningar, tillfälliga ändringar eller kompletterande information. Digital skyltning placeras med fördel inne i väderskydd, men kan även placeras på fristående stativ på en hållplatsyta utanför väderskyddet. Skärmarna visar även klocka.

Större informationsplatser

På hållplatser som är geografiskt stora med många hållplatslägen samt många angörande linjer behöver resenärerna kunna se samlad information om all trafik på hållplatsområdet. På dessa större hållplatser kan Västtrafik utrusta med större skyltar och pelare med både digital och tryckt information. De extra informationsskyltarna bärs upp av informationspelare/stativ. De bör placeras strategiskt i flödet så att resenärerna har lätt att ta till sig informationen på väg till sitt hållplatsläge.

Extra skyltning av bytespunkter

På vissa hållplatsområden behövs det extra hänvisningsskyltar som guidar till andra hållplatslägen eller hållplatsområden som är skymda eller svåra att hitta. Hänvisningsskyltarna är ofta formade som en pil. Mer information om vad resenärerna behöver för information på hållplats för att utföra en resa och byten, samt hur man skyltar upp en bytespunkt kan läsas i dokumentet: "Analysmanual för bytespunkter".

Cykelparkering

Att erbjuda möjlighet att parkera sin cykel vid hållplats är ett sätt att öka tillgängligheten till kollektivtrafiken. I de städer där delad mikromobilitet finns tillgänglig, till exempel hyrcykel eller elsparkcykel, bör det även finnas plats för dessa. Cykelparkering ska erbjudas vid de hållplatser där förutsättningarna för att kombinera cykel med kollektivtrafik är tillräckligt goda. När och hur många platser som rekommenderas tydliggörs i detta avsnitt.

Placering och utformning

Placering och utformning av cykelparkering är viktig för att göra kombinationsresan mellan cykel och kollektivtrafik attraktiv. Västtrafik äger inte marken på, eller i anslutning till hållplatsen, och därför är samverkan med väghållare och markägare viktig för att skapa en bra lösning. Vid planering bör man tänka utifrån principerna **attraktivt**, **tryggt** och **tillgängligt**.

En **attraktiv** cykelparkering placeras så nära hållplatsen som möjligt. Om det finns gång- och cykelvägar som passerar hållplatsen ska det vara enkelt att se cykelparkeringen och förstå hur den nås på bästa sätt.

Trygghet omfattar både trygghet för att cykeln ska stå kvar, och trygghet för cyklisten. Möjlighet till ramlåsning ökar tryggheten att cykeln inte ska riskera bli stulen. Väderskydd skyddar cykeln och resenären från väder och vind. Personlig trygghet uppnås genom att parkeringen placeras väl synlig och upplyst.

En **tillgänglig** parkering förutsätter att det finns tillräckligt med utrymme mellan parkeringsplatserna så att det är enkelt att låsa/låsa upp sin cykel.

Bedömningsmodell för behov av antal

För att bedöma om en hållplats ska utrustas med cykelparkering och hur många platser som behövs, krävs att helheten ses över. I centrala delar av en tätort där det finns allmän cykelparkering i närhet av hållplatsen behövs inte alltid ytterligare cykelparkering. I de tätorter där det finns delad mikromobilitet (exempelvis elsparkcyklar och hyrcyklar) är det av vikt att eventuell parkering för dessa planeras tillsammans med kommunen så att de finns synliga i närheten av hållplatsen, men inte hindrar resenärer eller fordon.

Längs med linjer där det är tätt mellan hållplatserna är det viktigt att se över förutsättningarna och befintligt utbud av cykelparkering. Det är inte alltid rimligt att anlägga cykelparkering på varje hållplats. En helhetsbild behöver skapas där platserna med högst potential, god cykelbarhet och gott trafikutbud enligt bedömningsmallen nedan väljs. Forskningen visar att cyklister är benägna att cykla lite längre för att komma till en hållplats med bättre turutbud för att slippa ett extra byte, vilket kan vara bra att ha i åtanke när cykelparkeringar planeras.

Som ett stöd för att bedöma vid vilka hållplatser cykelparkering ska anläggas/finnas, kan modellen nedan användas. Det kan givetvis finnas andra aspekter än det som bedömningsmodellen omfattar som gör att cykelparkering är aktuell eller inte, se modellen som ett första stöd.

Steg 1. Gallring

Börja med att göra en första gallring. Följande fall undantas av modellen:

- **Station eller resecentrum** – För denna typ av kollektivtrafiknod ska en särskild bedömning göras, bland annat behöver tillgängliga ytor ses över och cykelparkeringsgarage övervägas. Läs mer i dokumentet: "Koncept för cykelparkeringsgarage".
- **Med tillgång till allmän cykelparkering** – För denna typ av hållplats görs en enkel översyn av tillgänglig parkering. Ytterligare cykelparkering behöver inte anläggas om parkeringstillgången anses tillräcklig. I stadsmiljö bedöms även att de flesta resenärerna i första hand går till hållplatsen.

Steg 2. Bedömning av hållplats

Gör en bedömning av hur väl den aktuella hållplatsen uppfyller de tre kriterierna:

- **Cykelbarhet** – hur ser möjligheten att ta cykel till hållplats ut? Vilka fysiska förutsättningar finns?
- **Turtäthet** – vilket turutbud erbjuds på hållplatsen?
- **Potential** – hur många bor nära hållplatsen och kan ta cykel? Finns det planer på att bygga fler bostäder eller arbetsplatser?

Stöd till poängsättningen finns i listan till höger. Den sammanvägda poängen beräknas genom att multiplicera poängen för de tre kriterierna med varandra (cykelbarhet x turtäthet x potential = poäng för antal).

Poäng	Cykelbarhet
0 poäng	• Bilväg där cykling är olämpligt. • Bilväg där cykling inte är tillåten, eller där det inte är lämpligt eller säkert att cykla, till exempel på motorväg eller annan högt trafikerad väg med höga hastigheter.
1 poäng	• Bilväg där cykling är tveksamt. • Bilväg där kombinationen av hastighet och trafikmängd gör cykling i blandtrafik tveksam. Exempelvis väg på landsbygden med begränsad trafik eller vältrafikerad stadsgata.
2 poäng	• Bilväg där cykling är lämpligt. • Cykling längs lågtrafikerad väg på landsbygden eller en vanlig stadsgata.
3 poäng	• Cykling i blandtrafik, exempelvis kombinerad gång- och cykelväg, villagata, cykelfartsgata, mycket lågtrafikerad landsväg.
4 poäng	• Cykelväg • Separat cykelväg till hållplats, cykelkörfält, bygdeväg, färja.

Tabell som visar poängsättning för kategorin cykelbarhet

Poäng	Turtäthet
0 poäng	Hållplats med endast anropsstyrd trafik.
1 poäng	Hållplats med max 10 resmöjligheter/dag.
2 poäng	Hållplats i prioriterat stråk eller med över 10 resmöjligheter/dag.
3 poäng	Hållplats med hög turtäthet och koppling till viktiga målpunkter.
4 poäng	Bytespunkt där det finns god tillgång till resor i flera riktningar.

Tabell som visar poängsättning för kategorin turutbud/ attraktivitet

Poäng	Potential
0 poäng	<10 boende inom en radie mellan 0,5–2,5 km från hållplats.
1 poäng	10 – 50 boende inom en radie mellan 0,5–2,5 km från hållplats.
2 poäng	51 – 100 boende inom en radie mellan 0,5–2,5 km från hållplats.
3 poäng	101 – 200 boende inom en radie mellan 0,5–2,5 km från hållplats.
4 poäng	> 200 boende inom en radie mellan 0,5–2,5 km från hållplats.

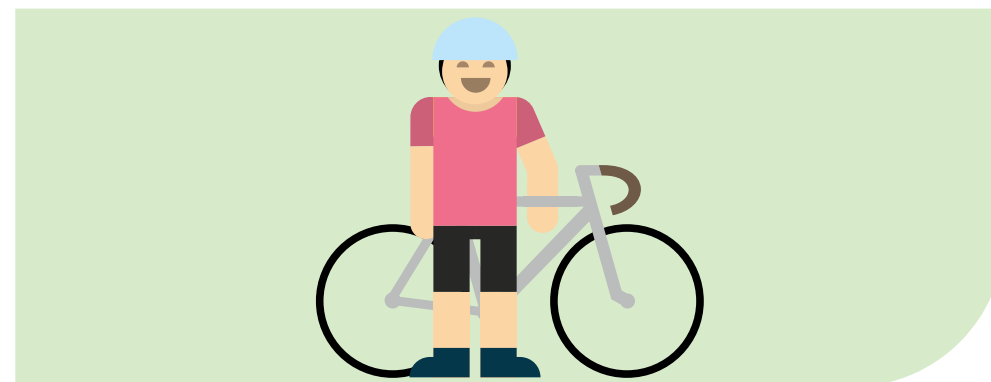
Tabell som visar poängsättning för kategorin potential

Steg 3. Typ- och antal cykelparkering

Den sammanvägda poängen, det vill säga poängen för varje del multiplicerad med varandra, används för att bedöma vilken typ av cykelparkering- och hur många cykelparkeringsplatser som rekommenderas för den aktuella platsen. Tillgängligt utrymme styr naturligtvis också vad som är möjligt.

Poäng	Typ av cykelparkering
0-5 poäng	Ingen cykelparkering
6-20 poäng	4 cykelplatser
21-35 poäng	8 cykelplatser
36-51 poäng	8 cykelplatser under tak
51-64 poäng	16 cykelplatser under tak

Tabell som visar typ av cykelparkering och antal platser

Drift och underhåll

För att resenärerna ska trivas och känna sig trygga på hållplatserna är det viktigt att hållplatsutrustningen och hållplatsytan hålls hel och ren.

Västfastigheter äger utrustning på hållplatser i Västra Götaland. Drift och underhåll av utrustningen utförs av en upphandlad entreprenör eller av Västfastigheter själva. I undantagsfall ägs utrustning av en privat aktör som då ansvarar för drift och underhåll. I Kungsbacka kommun ansvarar Hallandstrafiken för drift och underhåll.

När det gäller kör- och resenärsytor utanför hållplatsutrustningen ansvarar väghållaren för underhåll, sopning och snöröjning.

Såväl nybyggda som äldre hållplatser ska hållas hela och rena. Detta innebär att Västfastigheter ansvarar för:

- Kontinuerligt och schemalagt underhåll och städning.
- Att utrustning och skyltar tvättas regelbundet.
- Snöröjning av väderskydd samt cykeltak.
- Att laga glaskross och rispor och ta bort klotter och klistermärken.
- Att gammal, sliten eller trasig utrustning byts ut eller lagas.
- Papperskorgar som sätts ut på hållplatser töms av väghållare, oavsett ägare av papperskorgen. Underhåll sköts av ägaren.

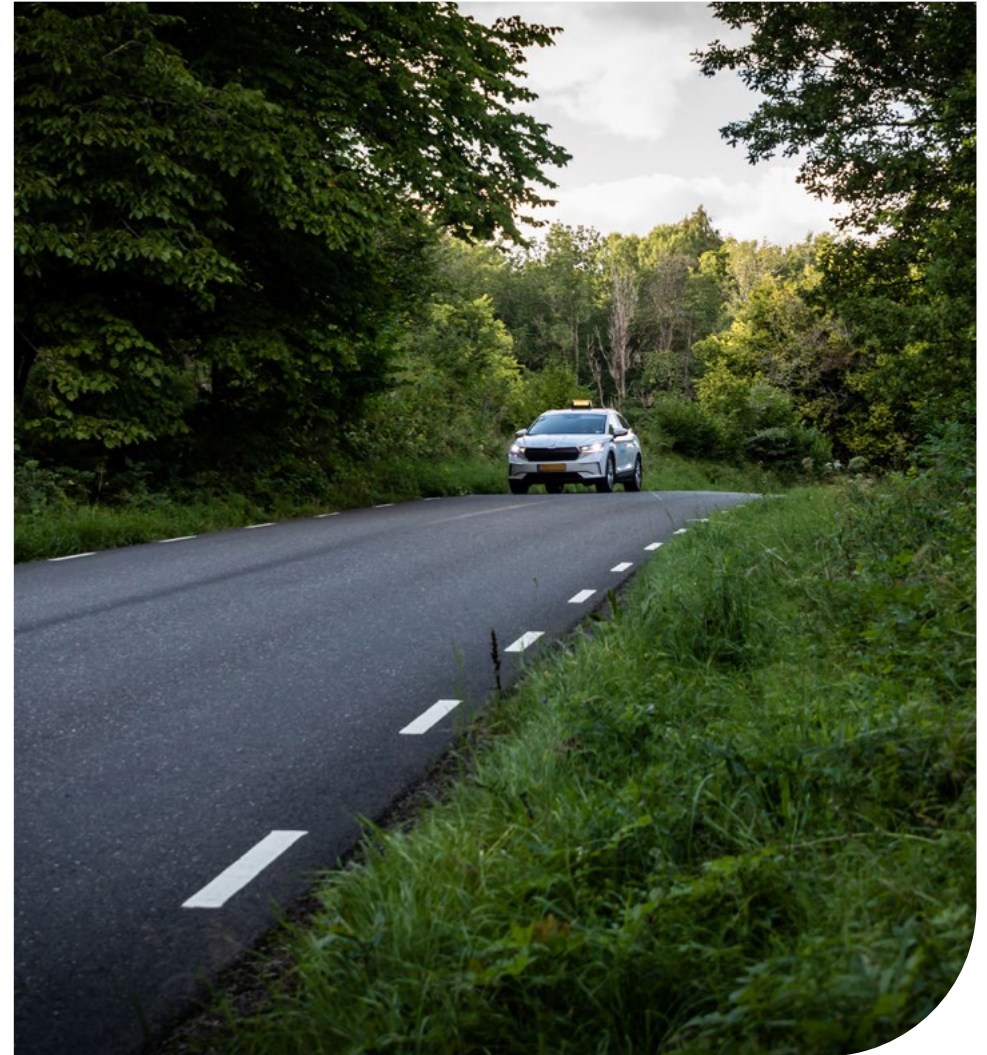
Anropsstyrd trafik

Närtrafik

Närtrafik är anropsstyrd allmän kollektivtrafik och är ett komplement till den linjelagda kollektivtrafiken i de områden där det finns få eller inga linjelagda turer. Närtrafik utförs med taxi eller med en mindre buss, ett så kallat specialfordon. Dessa fordon är upphandlade av Västtrafik. Närtrafik-hållplatser ligger oftast i tätorter och kollektivtrafikstråk.

Närtrafikens hållplatser

En närtrafikhållplats måste vara utformad så det finns möjlighet för fordonet att stanna till ett par minuter för att vänta in resenärer och hämta upp/lämna av dem på ett trafiksäkert sätt. Ett hållplatsläge som är utformat som en timglashållplats kan inte användas som en närtrafikhållplats, eftersom man då riskerar att hindra den bakomvarande trafiken. Även tillgänglighetsanpassade hållplatslägen med hög kantsten ska i möjligaste mån inte trafikeras, eftersom bildörren riskerar att slå i kantstenen.

Anropsstyrd linjelagd trafik

Anropsstyrda linjer och turer utförs med taxi eller specialfordon. Turerna är synliga i tidtabeller och reseplanerare, men måste förbeställas. Anropsstyrda linjer och turer förekommer både på region-, lokal- och tätortslinjer och trafikerar oftast samma hållplatser som den linjelagda bussen. Undantag kan göras om hållplatsen är en timglashållplats eller saknar hållplatsficka, eftersom detta annars riskerar att hindra den bakomvarande trafiken. Det kan också vara en hållplats som är utformad på något annat sätt som kan innebära svårigheter för den anropsstyrda trafiken att stanna till en stund för att hämta upp/lämna av resenärer. I dessa fall får man antingen hitta en separat plats där det är lämpligt att stanna, alternativt så stannar inte den anropsstyrda trafiken på just denna hållplats. I dessa fall visas det i tidtabellen/reseplaneraren.

Flexlinjer

Flexlinjen är anropsstyrd trafik, ej linjelagd, som körs inom vissa angivna centrala områden i de kommuner som har köpt till konceptet. Turerna är öppna för alla men är i första hand till för dem som har svårigheter att resa med den linjelagda kollektivtrafiken. Resor med flexlinjen går till och från specifika hållplatser som kallas för mötesplatser. Det finns inga speciella krav för hur en mötesplats ska vara utformad. Mötesplatsen kan vara placerad i ett bostadsområde eller inne i stan. Bussen måste kunna stå stilla någon minut utan att det hindrar annan trafik.

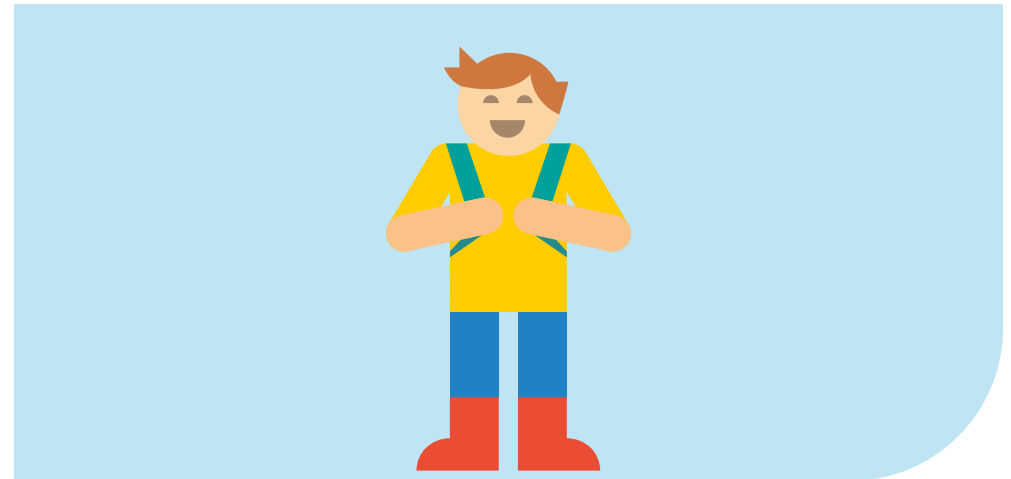
Klassificering av hållplats

Västtrafiks hållplatser klassificeras i fem kategorier: stomlinjehållplats, stor standardhållplats, liten standardhållplats, båthållplats och tillfällig hållplats.

Klassificeringen utgår från typ av trafik, antal påstigande, geografisk kontext och resenärernas behov. Den tydliggör skillnader mellan olika hållplatslägen, och ger vägledning kring hur ett hållplatsläge bör utformas och utrustas. Slutligt val av utformning och utrustning baseras, utöver de specifika standardkraven för varje hållplatsklass, på en helhetsbedömning av funktion, lokalisering, linjetillhörighet samt tillgängliga medel.

På ett hållplatsområde kan det finnas hållplatslägen som har olika klassificering. Det kan bero på att resandet är ojämnt fördelat mellan hållplatslägena, eller att ett hållplatsläge har annan typ av trafik än de övriga. Utformning och utrustning kan då skilja mellan lägena.

Västtrafik har långsiktiga mål och vid produktion av nya hållplatser och upprustning av befintliga hållplatser strävar vi efter att utrusta dessa i enlighet med klassificeringen.

Klassificering av hållplatslägen

De olika nivåerna redovisas i tabellen nedan. För att säkerställa en tydlig och enhetlig kommunikation benämns klassificeringarna med bokstäverna A, B och C.

	A - Stomlinjehållplats	B - Stor standardhållplats	C - Liten standardhållplats	Båthållplats	Tillfällig hållplats
Förklaring	Stomnätsspecifika trafik-koncept. Lätt för fordon att angöra och avgå. Snabb på- och avstigning för resenär.	Fler än 20 påstigande/dygn.	Färre än 20 påstigande/dygn. Gäller även ersättningslägen för spårbunden trafik.	Oberoende antal påstigande. Hållplatsläge där båt angör.	Oberoende antal påstigande. Ersätter ordinarie hållplatslägen under högst ett halvår (exempelvis under ombyggnation).
Geografi	Göteborg, Mölndal och Partille	Finns i både tätort och på landsbygd	Finns i både tätort och på landsbygd	Finns i både tätort och på landsbygd	Finns i både tätort och på landsbygd

Utrustning

Tabellen visar riktlinjer för utrustning av hållplatslägen.
Utrustning på cykelparkering, se kapitel Cykelparkering.

	A - Stomlinjehållplats	B - Stor standardhållplats	C - Liten standardhållplats	Båthållplats	Tillfällig hållplats	Ägandeskap
Väderskydd	Ja	Ja	Vid behov.	Vid behov.	Vid behov.	Västfastigheter
Utvändig sittbänk	Ja	Ja	Vid behov.	Vid behov.	Vid behov.	Västfastigheter/ väghållare
Papperskorg	Ja, när väghållare ansvarar för tömning.	Ja, när väghållare ansvarar för tömning.	Ja, när väghållare ansvarar för tömning.	Ja, när väghållare ansvarar för tömning.	Vid behov.	Västfastigheter/ väghållare
Närvaroindikator	Nej	Vid behov.	Vid behov.	Vid behov.	Vid behov.	Västfastigheter
Hållplatspelare	Ja	Vid behov.	Nej	Nej	Nej	Västfastigheter
Hållplatsstolpe	Nej	Nej	Ja, när det ej finns väderskydd.	Ja, när det ej finns väderskydd.	Ja, när det ej finns väderskydd.	Västfastigheter
Skyddsräcke	Vid säkerhetsskäl.	Vid säkerhetsskäl.	Vid säkerhetsskäl.	Vid säkerhetsskäl.	Vid säkerhetsskäl.	Västfastigheter/ väghållare

Hållplatsinformation

Tabellen visar riktlinjer för vilken information det bör finnas på hållplatslägen.

	A - Stomlinjehållplats	B - Stor standardhållplats	C - Liten standardhållplats	Båthållplats	Tillfällig hållplats	Ägandeskap
Linjenummer och slutdestination	Enbart i Göteborg.	Enbart i Göteborg och spårvagnshållplatser i Mölndal.	Enbart i Göteborg och spårvagnshållplatser i Mölndal.	Enbart i Göteborg.	Nej	Västfastigheter
A3-kassett med hållplatsinformation	Nej	Nej	Vid behov.	Vid behov.	Nej i Göteborg, Mölndal, Partille. Ja i övriga kommuner	Västfastigheter
Informationstavla	Ja, ingår alltid i väderskyddet, fler kan placeras utanför.	Ja, ingår alltid i väderskyddet, fler kan placeras utanför.	Nej	Vid behov.	Nej	Västfastigheter
Realtidsinformation	Ja	Ja, vid fler än 100 påstigande/dygn.	Nej	Ja, vid fler än 100 påstigande/dygn.	Ja, vid fler än 100 påstigande/dygn.	Västtrafik

Klassificering av hållplatsområden

Tabellen visar riktlinjer för de frågor som behöver utredas för planering av ett hållplatsområde.

Typ av hållplatsområde	Bytespunkt	Terminal	Ändhållplats
	Större hållplatser med tre eller flera lägen där linjer korsar varandra och resenärer kan byta från en linje till en annan.	Större hållplatser med parallella lägesfickor. En terminal kan vara med eller utan tak eller ansluta till en inomhusmiljö.	Hållplats med ett eller två lägen. Fordonen behöver kunna vända, vid eller i anknytning till hållplatsen. Mer förtydligande se nästa sida.
Reglerläge	X	X	X
Rast/pauslokal	X	X	X
Pendelparkering	X	X	X
Cykelparkering	X	X	X
Vänthall	X	X	
Resecentrum	X	X	
Infopunkt/pelare med samlad analog och/eller digital information	X	X	
Bänkar mellan hållplatslägen	X	X	

Ändhållplats

En **ändhållplats** är en hållplats som även fungerar som vändplats för en eller flera linjer inom både busstrafik och spårtrafik. Vid planering av ändhållplatser ska väghållaren eller spårinnehavaren, i samråd med Västtrafik, utreda och beakta vändplatsens utformning, hållplatslägen för på- och avstigning, uppställningsytor för fordon samt övriga funktioner och ytor, se vidare nedan.

En **vändslinga** ska ha minst ett hållplatsläge som rymmer de fordon som används på linjen. Minst ett av lägena behöver vara omkörningsbart för att möjliggöra väntetid inför avgång utan att hindra övrig trafik. Spårvagnslinjer som delar vändslinga behöver ha tillräcklig kapacitet för att kunna hanteras separat, så att linjernas turtäthet kan upprätthållas med växelvisa avgångar från ändstationen. Påstigningsläget ska utformas enligt hållplatshandbokens klassificering för aktuell linjetyp. Fordonstyp ska alltid stämmas av med Västtrafik innan detaljprojektering.

En **vändplats** kan utformas som vändslinga, cirkulationsplats eller annan väginfrastruktur där fordon kan vända trafiksäkert. Som huvudregel bör vändslingan placeras till höger i inkommande körriktning, men undantag kan göras om bebyggelse, målpunkter eller exempelvis en skola ligger på motsatt sida.

Övriga funktioner och ytor

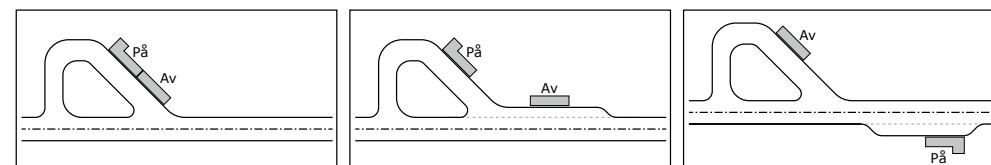
Paus- och rastlokaler - Placeringen av paus- och rastlokaler är av stor betydelse för både buss- och spårtrafik. De bör ligga nära hållplatsen, vilket gör att reglertiden kan användas som faktisk paus i stället för förflyttnings-tid och samtidigt bidrar till ökad trygghet.

Parkeringsficka för service- eller avlösningssbilar - Utöver hållplatslägen ska behovet av parkeringsficka för service- eller avlösningssbilar tillgodoses.

Ytor för snöupplag - I planeringen bör även ytor för snöupplag ingå, vilket gör att snömassor kan hanteras utan att påverka framkomlighet, sikt eller hållplatsfunktion.

Läs mer i *Riktlinjer – Utformning av infrastruktur med hänsyn till busstrafik, Region Stockholm*.

Bilden visar tre olika utformningar på vändslinga med på- och avstigningslägen. Första bilden illustrerar på- och avstigningshållplats i slinga. Bild två visar utformning där påstigningshållplats ligger i slinga och avstigningshållplats placeras innan bussen går in i slingan. Sista bilden visar alternativ utformning där avstigningshållplatsen ligger i slingan och påstigningshållplatsen ligger efter bussen gått ur slingan.

Vändslinga med en av- och påstigningshållplats vid olika placeringar.

Källa: 'Vägars och gators utformning (Råd – VGU, Trafikverket 2024-11-01, version 1.0) avsnitt 11.6.2 Vändslinga för buss'.

Statlig medfinansiering

Vad är statlig medfinansiering?

Statlig medfinansiering innebär att staten kan bidra med upp till 50% av kostnaden för genomförande av regionala kollektivtrafikanläggningar samt åtgärder inom miljö- och trafiksäkerhet på kommunala gator och vägar.

Vem kan söka statlig medfinansiering?

Kommuner kan söka bidrag hos Trafikverket för åtgärder inom området Miljö- och trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder i kommunal anläggning. Det kan gälla till exempel:

- Gång- och cykelvägar
- Hastighetsdämpande åtgärder
- Trafiksäkerhetsåtgärder
- Bulleråtgärder

Kommuner, Västfastigheter och Västtrafik kan söka statlig medfinansiering från Trafikverket för kollektivtrafikåtgärder, exempel nedan:

- Investering i regionala kollektivtrafikanläggningar, exempelvis byggnation av resecentrum.
- Tillgänglighetsanpassning av hållplatser eller resecentrum.
- Hållplatsutrustning, IT-utrustning (exempelvis skyltar, belysning, bänkar).
- Utbyggnad av bussgator, kollektivtrafikkörfält, busshållplatser och vändplatser.
- Utbyggnad av pendelparkeringar och cykelparkeringar.
- Inköp av nya eller befintliga färjor, byggnation av kajanläggningar för regional kollektivtrafik som transporterar personer (ej gods eller fordon).
- Åtgärder som ökar tillgängligheten för funktionshindrade resenärer.
- Hyra (exempelvis resecentrum som ägs av extern aktör).

Tidslinjerna till höger syftar till att göra processen mer begriplig och ge kommuner en strukturerad vägledning, från ansökan till genomförande som bryts ner i olika faser, exempelvis:

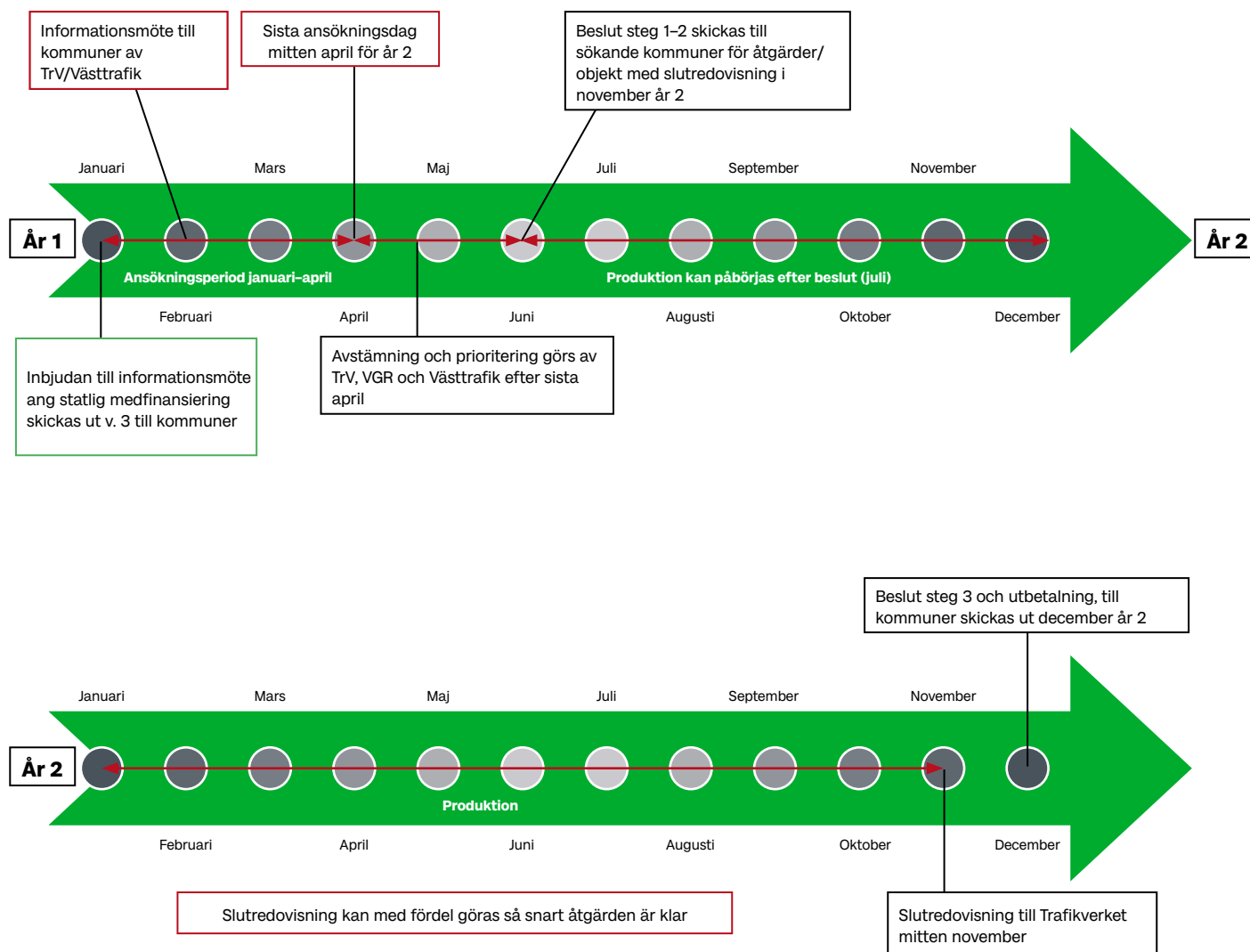
Ansökningsperiod: Under denna fas samlar kommuner in nödvändig information och dokumentation för att kunna lämna in en ansökan till Trafikverket.

Avstämning och bedömning: Trafikverket vidarebefordrar ansökan till Västtrafik när det gäller kollektivtrafikåtgärder. Trafikverket, Västra Götalandsregionen och Västtrafik samarbetar för att säkerställa att ansökningarna uppfyller kriterierna.

Beslut och beviljande: Efter att ansökan granskats fattas beslut om medfinansiering. Kommuner informeras om bidragets omfattning och villkor.

Produktion och uppföljning: När medfinansieringen beviljats genomförs åtgärderna enligt planen. Uppföljning sker för att säkerställa att projektet lever upp till förväntningarna.

Mer om statlig medfinansiering, www.trafikverket.se/statligmedfinansiering.

Referenser

Dokument	Åtkomst	Kontakt
Analysmanual för bytespunkter.	Kan begäras ut från Västtrafik.	Infrakoordinator@vasttrafik.se
Bygga nytt bygga om för hållplatsprojekt under 5 mnkr.	Kan begäras ut från Västtrafik.	vasttrafik@vasttrafik.se
En guide för hållplatsanslag.	Kan begäras ut från Västtrafik.	trafikdataspecialist@vasttrafik.se
Grafiska riktlinjer skyltar/hållplats.	Kommuner Partnerportalen	vasttrafik@vasttrafik.se
Göteborgs tekniska handbok.	Teknisk Handbok	Göteborgs stad, th@stadsmiljo.goteborg.se
Koncept för cykelparkeringsgarage.	Kommuner Partnerportalen	vasttrafik@vasttrafik.se
Namngivning av hållplatslägen – Riktlinjer.	Kan begäras ut från Västtrafik.	trafikdataspecialist@vasttrafik.se
Region Stockholm, Riktlinjer Utformning av infrastruktur med hänsyn till busstrafik, 2023.	Riktlinjer Utformning av infrastruktur med hänsyn till busstrafik (RiGata-Buss).	Stockholms Lokaltrafik
Riktlinjer för tillgänglighet på hållplats – med fokus på personer med funktionsnedsättning.	Kommuner Partnerportalen	vasttrafik@vasttrafik.se
Standard för märkning av hållplatser med rökning förbjuden.	Kommuner Partnerportalen	vasttrafik@vasttrafik.se
Statlig medfinansiering	Ansök om statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö - Bransch.	Trafikverket
Vägar och gators utformning.	Vägar och gators utformning (VGU) - Bransch.	Trafikverket

